

Reforma administrativă împarte primarii din Buzău: unii vor investiţii, alţii se tem că oamenii vor pierde accesul la primărie

Reforma administrativă pregătită de Guvern începe să ridice semne de întrebare în judeţul Buzău, unde 16 comune cu mai puţin de 1.500 de locuitori sunt vizate de comasarea voluntară. În timp ce Ministerul Dezvoltării promite finanţări pentru investiţii şi facilităţi fiscale pentru localităţile care vor decide să se unească, primarii din Pardoşi, Vâlcelele şi Colţi cer garanţii că reorganizarea nu va însemna servicii mai slabe pentru cetăţeni, drumuri mai lungi până la primărie şi pierderea unor proiecte dezvoltate în ultimii ani. La nivel naţional, ministrul Dezvoltării, Alexandru Stoica, pregăteşte programul "START Reforma Administrativă", destinat celor 429 de localităţi despre care vorbeşte în contextul comasării voluntare. Potrivit ministrului, programul ar urma să fie definitivat şi prezentat Guvernului, iar autorităţile locale interesate ar putea beneficia de finanţări pentru investiţii şi de facilităţi fiscale. Bugetul anunţat este de aproximativ patru miliarde lei, cu credite bugetare prevăzute pentru anii 2027 şi 2028.

16 primării din Buzău ar urma să dispară

În Buzău, discuţia este cu atât mai importantă cu cât există comune care au câteva sute de locuitori, dar şi localităţi care, deşi se află sub pragul de 1.500 de locuitori, au reuşit să atragă fonduri europene şi să investească în infrastructură. Pentru primarii acestora, numărul populaţiei nu este suficient pentru a stabili dacă o administraţie funcţionează bine sau dacă trebuie reorganizată. Conform datelor recensământului din 2021, cele 16 comune buzoiene cu mai puţin de 1.500 de locuitori sunt Pardoşi, cu 315 locuitori, Mărgăriteşti (478), Chiliile (506), Valea Salciei (529), Căneşti (623), Odăile (651), Murgeşti (727), Colţi (809), Bozioru (814), Blăjani (905), Robeasca (936), Săruleşti (1.068), Racoviţeni (1.192), Largu (1.245), Florica (1.301) şi Vâlcelele (1.372) de locuitori. Aceste cifre reprezintă populaţia rezidentă de la recensământ, iar încadrarea sub pragul demografic nu înseamnă că localităţile vor fi comasate automat. De altfel, ministrul Dezvoltării a precizat că procesul va fi voluntar şi că o comună mică

(continuare în pagina 59)

(urmare din pagina 58)

se va putea uni atât cu o altă comună de dimensiuni asemănătoare, cât şi cu una mai mare. Decizia ar urma să fie luată după stabilirea criteriilor programului şi organizarea referendumurilor locale.

Primarii ţin de "scaune" şi nu vor comasare

În teritoriu, însă, reacţiile sunt diferite. Primarul comunei Pardoşi, Iulian Preda, spune că ideea comasării poate fi binevenită, dar numai dacă va aduce beneficii reale comunităţii. Edilul nu exclude o astfel de variantă, însă vrea să ştie cu cine s-ar putea uni comuna şi dacă, după reorganizare, va mai avea aceeaşi capacitate de a atrage finanţări.

"De mult vorbim despre ideea comasării, dar, la momentul ăsta, e binevenită, dar cum? Şi cu cine? Vedem ce va veni pe noi, pe comisia care se constituie, şi ce discuţii vor fi", afirmă primarul Iulian Preda.

Pardoşi este una dintre cele mai mici comune din judeţ (nr. 315 locuitori), însă edilul susţine că administraţia locală a reuşit să atragă fonduri europene importante. Potrivit acestuia, în cele două mandate ale sale au fost obţinute finanţări de aproximativ patru milioane de euro, în pofida dimensiunii reduse a localităţii. Tocmai de aceea, primarul se întreabă dacă o eventuală comasare va permite continuarea proiectelor şi accesul la aceleaşi oportunităţi de finanţare.

"Eu aş fi de acord, dar nu în orice condiţii. Condiţiile ar fi, cred că, aceleaşi ca la toată lumea. În momentul în care se unesc mai multe comune, să poţi să te dezvolţi mai bine decât până acum. Eu, sincer, de când sunt primar şi sunt la al doilea mandat, am nişte fonduri europene de vreo 4 milioane şi ceva de euro, la 4 milioane, chiar dacă e cea mai mică. Nu ştiu dacă vom mai reuşi, prin comasare, să aducem aceleaşi fonduri. Sperăm", spune Iulian Preda.

Primarul nu a discutat încă oficial cu cetăţenii despre posibilitatea comasării, însă consideră că oamenii vor avea, înainte de toate, nevoie de explicaţii concrete. Dincolo de schimbarea administrativă, aceştia vor să ştie dacă vor avea de câştigat sau dacă riscă să piardă servicii de care beneficiază în prezent.

"Cetăţenii vor înţelege, dar problemele şi le vor pune la fel ca toată lumea: "Dom'le, dar noi ce beneficii vom avea dacă ne comasăm?" Ca orice locuitor al ţării, s-ar întreba dacă sunt alte beneficii sau ne comasăm de dragul de a ne comasa şi nu vom mai beneficia nici măcar de serviciile pe care le-am avut până acum", afirmă edilul comunei Pardoşi.

În privinţa unei posibile uniri cu o altă localitate, primarul din Pardoşi spune că există mai multe variante, inclusiv o eventuală apropiere administrativă de comuna Buda, însă discuţiile sunt încă preliminare şi nu a fost stabilită o opţiune clară.

Primar Vâlcelele: " Nu m-ar ajuta cu nimic această comasare"

Dacă la Pardoşi există disponibilitate pentru discuţii, în comuna Vâlcelele primarul Liviu Bărăgan respinge mult mai ferm ideea comasării în forma în care este prezentată în acest moment. Localitatea avea 1.372 de locuitori la recensământul din 2021, iar edilul spune că nu vede ce beneficii ar putea aduce unirea cu o comună vecină, mai ales dacă oamenii ar trebui să parcurgă aproximativ 10-12 kilometri pentru a ajunge la noua administraţie.

"Da, am văzut şi eu la televizor, domnul ministru, şi vorbeşte şi domnul preşedinte Grindeanu, dar mie nu mi se pare o idee şi o reformă chiar ok, pentru că, pentru 128 de locuitori, eu să mă duc să fac comasare cu Balta Albă sau Boldu, unde am în jur de 12 km, iar cetăţenii să meargă acolo şi să-şi spună păsul primarului sau primarul de acolo să vină o zi pe săptămână la primărie... Nu e ceva normal, nu e ceva corect. Nu sunt de acord cu asemenea lucruri", declară Liviu Bărăgan.

Primarul susţine că investiţiile realizate în Vâlcelele au fost finanţate prin fonduri nerambursabile accesate prin AFIR, fără să depindă de fonduri guvernamentale. În opinia sa, o reorganizare administrativă care ar îngreuna accesul cetăţenilor la primărie nu ar reprezenta un progres, indife-

(continuare în pagina 60)

(urmare din pagina 59)

rent de economiile obţinute la nivelul aparatului administrativ.

Edilul atrage atenţia că activitatea unei primării nu se rezumă la numărul persoanelor care locuiesc efectiv în comună. Există şi solicitări din partea celor care locuiesc în alte localităţi, dar au proprietăţi, terenuri sau probleme de succesiune în Vâlcelele. Toate acestea presupun documente, verificări şi timp de lucru pentru angajaţii administraţiei.

"Nu m-ar ajuta cu nimic această comasare. Cu ce să mă ajute? Mai degrabă, gândiţi-vă că suntem 1.400 de cetăţeni în localitate, iar pe lângă aceştia mai sunt încă vreo mie de copii care vin şi se interesează de masă succesorală, de cărţi funciare, de teren, de impozite, de orice. Câte nu sunt de lucrat într-o primărie!", afirmă Liviu Bărăgan.

Potrivit primarului, Primăria Vâlcelele are în prezent şase funcţionari publici, deşi organigrama prevede zece posturi. Edilul consideră că o reducere suplimentară a personalului ar putea îngreuna activitatea instituţiei şi ar putea duce la întârzieri în rezolvarea solicitărilor cetăţenilor.

"Iar Primăria Vâlcelele are funcţionari de 30 de ani, şase funcţionari publici. Organigrama lucrează cu zece posturi, iar funcţionari publici sunt şase. Dacă dai primarul şi viceprimarul afară, contabilul şi secretarul, cu patru persoane nu cred că faci reformă. Guvernul cu patru persoane nu cred că face o mare reformă şi o mare reducere. Ba, din contră, o să îngreuneze situaţia cetăţenilor, tot ce înseamnă documente semnate la timp", spune edilul.

Liviu Bărăgan susţine că primăria este solicitată zilnic de oameni care au nevoie de documente sau de sprijin pentru rezolvarea unor probleme. În opinia sa, distanţa până la o altă localitate ar fi o piedică în plus, în special pentru persoanele în vârstă, care ar trebui să suporte cheltuieli de transport şi să piardă timp pentru a ajunge la ghişee.

"Orice, orice, orice, zilnic. Eu sunt în primărie de dimineaţa, de la 8 până la ora 16, unde nu am timp nici măcar să mănânc un sandviş sau să beau un pahar cu apă. Uitaţi, acum, la momentul ăsta, e primăria plină de cetăţeni. Dacă se închide primăria, bătrâneţea, comuna este îmbătrânită, începând de la 35 de ani până la 70-80 de ani. Trebuie să meargă afară, plouă, trebuie să meargă 12 km, bani cheltuiţi pe maşini, pe autobuz, pe stat în frig, pe orice, orice", afirmă primarul.

Acesta mai spune că reforma ar trebui să ţină cont şi de felul în care fiecare administraţie îşi gestionează veniturile. Potrivit lui Liviu Bărăgan, în Vâlcelele gradul de încasare a taxelor şi impozitelor locale a ajuns la aproximativ 90%, după ce, la preluarea mandatului, existau restanţe importante.

"Câtă vreme cetăţenii îşi plătesc taxele şi impozitele, vreau să vă aduc la cunoştinţă şi vreau să vă spun că comuna Vâlcelele, la momentul ăsta, are taxele şi impozitele plătite în proporţie de 90%. Când am intrat primar, am avut 14 miliarde amenzi. Mai am 1 miliard şi 200 şi sunt pe zero", spune edilul.

Din punctul său de vedere, o comasare nu ar trebui să pună pe acelaşi plan administraţii care au rezultate diferite în colectarea veniturilor şi în gestionarea problemelor locale. Primarul se teme că o comună care îşi plăteşte obligaţiile şi îşi gestionează mai bine bugetul ar putea ajunge să suporte indirect dificultăţile altei administraţii.

O poziţie rezervată are şi primarul comunei Colţi, Gheorghe Ştefan, care conduce o localitate cu 809 locuitori la recensământul din 2021. Edilul spune că înţelege discuţiile privind reforma, dar nu este convins că unirea cu o altă comună ar aduce beneficii locuitorilor.

"Suntem de acord, dar problema este ce se va întâmpla după. E greu pentru locuitorii comunei noastre, pentru că nu o să mai fie rezolvate toate problemele aşa cum sunt rezolvate acum", declară Gheorghe Ştefan.

În Colţi, administraţia locală se ocupă de reparaţii la drumuri, intervenţii la reţeaua de apă, probleme de fond funciar şi lucrări de cadastru. Primarul se teme că, după comasare, aceste solicitări ar putea să nu mai primească aceeaşi atenţie, în condiţiile în care conducerea administraţiei ar urma să fie stabilită la nivelul localităţii care preia comuna.

"Păi avem reparaţii la drumuri, reparaţii la coloana de apă, litigii la fond funciar, tot felul de probleme de cadastru. Noi am început cadastrarea şi continuăm cu ea. Nu o să mai vină să ne ajute cei care o să ne preia. Vă daţi seama că, prin comasare, nu o

(continuare în pagina 61)

(urmare din pagina 60)

să avem noi primarul de aici, din localitate. O să fie primarul la localitatea care ne va prelua", spune edilul.

O altă temere priveşte personalul primăriei. Gheorghe Ştefan consideră că o eventuală reducere a angajaţilor ar însemna pierderea unor oameni care cunosc bine problemele comunităţii şi care pot interveni mai repede atunci când apare o situaţie ce trebuie rezolvată.

"Păi, cu siguranţă vor dispărea foarte mulţi dintre ei. Şi păcat, că ei chiar cunosc toate problemele comunei", afirmă primarul.

În acelaşi timp, edilul spune că localitatea a făcut progrese importante în privinţa infrastructurii. Potrivit acestuia, toate drumurile comunale au fost asfaltate, iluminatul public a fost realizat, iar comuna beneficiază de camere de supraveghere. Administraţia continuă lucrările la uliţele săteşti şi mai are de asfaltat aproximativ doi kilometri. O altă problemă rămasă de rezolvat este alimentarea cu apă a unui sat care nu beneficiază încă de această utilitate.

"Suntem o comună care am terminat de asfaltat toate drumurile comunale, am iluminat toţi stâlpii, avem camere de supraveghere pe toată comuna, am început asfaltarea la uliţele săteşti. Deci avem zece uliţe săteşti. Mai am acum un proiect pe care o să-l depun zilele acestea la Consiliul Judeţean pentru obţinerea documentaţiei. Mai am de asfaltat 2 km şi cam am rezolvat toate problemele pe care le am", declară Gheorghe Ştefan.

În aceste condiţii, primarul nu vede deocamdată ce ar putea câştiga comuna prin comasare, în condiţiile în care administraţia a reuşit deja să rezolve o mare parte dintre problemele de infrastructură.

"Nu cred că ne ajută cu nimic, dacă vă daţi seama că noi, v-am spus, suntem într-un stadiu foarte avansat şi cu asfaltarea, şi cu toate problemele pe care le-am avut. Mai am de rezolvat alimentarea cu apă la un sat care nu are până la momentul de faţă", spune edilul.

În cazul unei eventuale reorganizări, Colţi ar putea lua în calcul mai multe variante, între care Bozioru, Pănătău sau oraşul Pătârlagele. Primarul spune însă că nu a fost stabilită o opţiune şi că va conta care dintre soluţii va fi cea mai potrivită pentru locuitori.

Alexandru Stoica: "Voi merge personal să vorbesc cu primarii şi cu oamenii de acolo"

Ministrul Dezvoltării, Alexandru Stoica (foto), susține că programul "START Reforma Administrativă" va fi însoțit de o campanie de informare în localitățile interesate de comasare. Potrivit acestuia, obiectivul este ca primarii și cetățenii să înțeleagă ce beneficii ar putea obține prin reorganizare și în ce condiții vor putea accesa finanțările și facilitățile promise.

"Vrem să facem acest program, START Reforma Administrativă. Bănuiesc că luna viitoare o să avem tot programul și o să vrem să-l trecem și prin Guvern, ca toți cei care vor să facă această comasare voluntară să beneficieze și de anumite investiții și, bineînțeles, și de facilități fiscale și tot ce au ei nevoie", a declarat ministrul.

Alexandru Stoica a precizat că urmează să discute cu reprezentanții Asociației Comunelor pentru a definitiva criteriile și condițiile programului. Oferta finală ar trebui să le arate comunităților ce avantaje pot obține și cum vor putea beneficia de servicii publice mai bune după comasare.

În privința banilor, oficialul a anunțat un buget de aproximativ patru miliarde de lei, sub forma creditelor de angajament, cu două miliarde de lei credite bugetare prevăzute pentru 2027 și alte două miliarde de lei pentru 2028.

"Așa cum am scris și în programul de guvernare, va fi un program de 4 miliarde de lei credite de angajament, cu 2 miliarde de lei credite bugetare în 2027 și 2 miliarde de lei credite bugetare în anul 2028. Deci, în jur de 4 miliarde de lei o să fie suma prevăzută pentru acest program", a afirmat Alexandru Stoica.

Ministrul spune că procesul ar putea începe chiar din acest an, după stabilirea criteriilor și comunicarea avantajelor către autoritățile locale. Potrivit acestuia, fiecare unitate administrativ-teritorială interesată va trebui să adopte o hotărâre de consiliu local pentru inițierea referendumului.

"Comasarea, imediat după ce avem criteriile bine puse la punct și comunicăm inclusiv autorităților care vor să comaseze unitățile administrativ-teritoriale. O să le comunicăm și o să avem acest lucru cât mai repede, cât mai urgent, vă dați seama", a declarat ministrul.

În ceea ce privește procedura, Alexandru Stoica a explicat că referendumurile vor trebui organizate în condițiile prevăzute de lege.

"Deci fiecare UAT va da hotărâri de consiliu local prin care vor iniția aceste referendumuri. Referendumul trebuie să aibă o prezență de 30%, așa cum este în lege la momentul actual, 30% din alegătorii înscriși în listele permanente și cu un răspuns pozitiv de 25%", a explicat Alexandru Stoica.

Ministrul a subliniat că programul nu se va limita la unirea comunelor care au sub 1.500 de locuitori, ci va permite și comasarea unei localități mici cu una mai mare. În viziunea sa, această variantă ar putea facilita accesul la investiții și servicii publice în comunitățile care nu au beneficiat până acum de toate utilitățile necesare.

"Sigur, vom face o campanie de informare în toate aceste localități. Eu unul voi merge personal să vorbesc cu primarii și cu oamenii de acolo, să le explic de ce această măsură le va îmbunătăți viața. Trebuie să înțeleagă că nivelul de acces la servicii publice nu se va schimba. Din contră, va fi un nivel mai îmbunătățit. Vor avea servicii publice de calitate mult mai bună", a declarat ministrul Dezvoltării.

Alexandru Stoica a dat ca exemple investițiile în rețele de apă și canalizare, drumuri de legătură și rețele de gaze, despre care spune că ar putea deveni accesibile comunităților care se vor comasa. Mesajul său este că reorganizarea trebuie să se traducă în condiții de trai mai bune, nu doar într-o schimbare a structurii administrative.